

HELA TIDNINGEN ÄR EN ANNONS FRÅN SVENSKA KYRKAN I NORRKÖPING

ATT BIDRA TILL

Ett gott liv

FÖR ALLA I NORRKÖPING

Svenska kyrkan
NORRKÖPING

Bor du här i kyrkan?

”Bor du här i kyrkan?” En flicka som ser ut att vara ungefär tre år kliver in genom dörren och tittar allvarligt på mig. Jag sitter vid ett bord i ett mindre rum innanför den stora kyrksalen och signerar ett dopbevis. Om en stund ska flickans bror döpas och jag förstår att hon undrar över vem jag är. Plötsligt ser jag mig själv utifrån. I de vita prästkläderna så hör jag, i flickans ögon, självklart ihop med rummet omkring mig. Vi har ett mycket bra samtal om livet och Gud, innan vi går ut och möter brorsan och resten av familjen.

Ibland brukar mina medarbetare och jag säga till varandra att man borde skriva en bok om livet i kyrkan! Det finns så många starka och livsavgörande ögonblick som äger rum, ibland när man minst av allt väntar det. Både tårar och skratt är nära, allvar och humoristiska situationer – som livet är. I tidningen som du håller i din hand får du veta lite mer om vad Svenska kyrkan är och gör.

Svenska kyrkan i Norrköping har som valspråk: Vi vill bidra till ett gott liv för alla i vår stad och trakt – oavsett vem man är. ”Ett gott liv” kan förstås betyda en massa olika saker, men kanske handlar det djupast om att få leva sitt liv i samklang med sig själv och andra, i öppenhet mot något som är större än allt. Det kan till exempel vara att sjunga i kör och känna hur musiken flödar genom kroppen. Det kan också handla om att fira gudstjänst eller att heja på IFK Norrköping, genom Kyrka-idrott. Man kan ge av sitt engagemang som ideell eller förtroendevald. Läs gärna tidningen och vill du veta ännu mer, tveka inte utan hör av dig!

Katarina Wändahl
Kyrkoherde

Innehåll

- 04 Cecilia - polispräst
- 08 Mångfald i en mångkulturell församling
- 12 Besök på Matbanken i Borgs församling
- 16 Kyrkorummet som pedagogiskt verktyg
- 20 Vad händer när någon dör?
- 22 Begravning med tradition och personlighet
- 24 Att arbeta med Kyrka-idrott
- 28 Präster på häktet
- 32 PAUS - En gudstjänst där man får sänka axlarna

Ett gott liv ges ut av
Svenska kyrkan i Norrköping.
Kontakt: 011-24 10 00
norrkoping@svenskakyrkan.se

Redaktion:
Gustaf Hull, Malin Singelsö
Annelie Tollerå, Matilda Eklöf

Omslagsfoto: Malin Singelsö
Foto Matbanken och Kyrka-idrott: Niclas Fasth

A portrait of Cecilia, a police priest, in a city street. She is a woman with long dark hair, wearing a dark jacket and a white clerical collar. She is looking directly at the camera with a neutral expression. The background is a blurred city street with brick buildings and a white railing in the foreground. The text "Cecilia - polispräst" is overlaid on the image in a blue font.

Cecilia -
polispräst

”Det är klart att man ibland får mycket att bära”

Det är en regnig novemberdag i Norrköping. Cecilia skyndar på stegen mot polishuset. Snart är det dags för utsättning, det möte då polisen samlar ihop kollegorna inför arbetspasset, gör dagens brief och fördelar de patruller som ska åka ut. Det är en helt vanlig dag i en polisprästs liv.

Cecilia kommer att åka ut med en patrull, men om dagen utvecklas som den brukar så kommer hon att byta en del mellan bilarna innan dagen är slut, utifrån de behov som uppstår. En dag kan se väldigt olika ut, men polisprästen har ett antal huvuduppgifter. Hon följer med vid dödsbud, särskilt när det är svåra situationer som exempelvis suicid. Det kan handla om tillfällen där människor behöver extra stöd, som vid en sprängning eller brand. Hon finns också där som samtalsstöd för poliserna. Det kan handla om att prata om dagens händelser och tuffa saker som man har hanterat. Men det kan också vara vid extraordinära händelser som behovet av samtal ökar.

– Ibland kan behoven uppstå när

man kanske inte tror det. Man har åkt på nio vanliga ärenden och sedan får det tionde bågaren att rinna över, utan att man var beredd på det.

Cecilia har inte jour fullt ut, men alla kollegor hos polisen vet att de alltid kan ringa henne. Ofta går det att lösa. Som polispräst är man tillgänglig för sörjande, för brottsoffer, för poliserna och ibland även som stöd för vittnen. Det kan handla om samtal för att hantera vad de sett eller oro inför att vittna. Som präst har Cecilia absolut tystnadsplikt. Hon kan alltså inte dela något av det hon får till sig med någon annan.

– Jag får ofta frågan ”men vem tar hand om prästen då?”. Det är klart att man ibland får mycket att bära. Men jag ser det inte som att det är privatpersonen Cecilia som gör det, då skulle det nog blir för tungt. Det är i rollen som präst och kyrka jag gör detta. Och som troende ser jag det till sist också som att någon alltid är med mig i det, att något större stöttar och bär.

– Jag minns en familj som jag

stöttat i sorg, de sa att ”polisen borde alltid ha med sig en Cecilia”. Det kan kanske låta skrytsamt, men jag ser det inte som att det gäller just mig, utan min roll.

I sin roll möter Cecilia människor av olika trosinriktningar eller de som inte tror alls. Det brukar aldrig bli något problem. Ibland får hon förklara att hon inte är där för att missionera, utan som en medmänniska. Ibland hjälper hon personer att komma i kontakt med sina trossamfund. Men oftast går det bra att hon på något sätt kan vara där som ställföreträdare för alla religioner eller ingen alls. Som präst har hon stor erfarenhet av att stötta människor i sorg. Hon har också mer tid och möjligheter när hon stannar hos exempelvis en familj efter att poliserna åkt.

– Polisen är såklart också väldigt bra på att finnas där för människor i kris och har all rätt att ta ur örönsnäckan och stanna kvar. Men samtidigt vet de att nya saker händer och att kollegorna får mycket att göra. Jag kan stanna kvar utan stress

och även hålla kontakten. Det kan vara en lättnad för poliserna som jag åkte med att kunna få veta hur det gick. Vid några tillfällen där det handlat om dödsfall, har jag också lett begravningsgudstjänsten senare. Det kan bli en trygghet i sorgprocessen.

Cecilia funderar lite och säger sedan, – Jag har inte samma regelverk som många andra inblandade att hålla

mig till. Polisen och socialen har till exempel sina möjligheter men där det blir glapp kan jag hjälpa till. Där samhällets skyddsnät inte riktigt håller. Jag säger ibland att jag går i samhällets mittfåra. Men man kanske också kan säga att jag får stötta i samhällets diken. Det är ett annat svar på frågan om hur man orkar bära tunga saker - att det verkligen känns

meningsfullt. Jag kan inte ändra på det som hänt innan jag möter någon i kris. Men från den punkten kan jag göra mitt yttersta för att hjälpa och göra det bästa av utgången. •

Administrativt centrum

När du ringer eller mailar till Svenska kyrkan i Norrköpings huvudväxel så är det Administrativt centrum som tar emot dig! Från AC kan du få svar om bokning av t.ex. dop och vigsel, men också kopplas vidare i andra frågor. Här är det Linda Hadenius som är redo att ta emot ditt samtal.

Sjukhuskyrkan

Sjukhuskyrkan arbetar med den andliga vården på sjukhuset. Den finns till för dig som är patient eller anhörig, men även för dig som har ditt dagliga arbete på sjukhuset. På Vrinnevisjukhuset i Norrköping arbetar två diakoner och en pastor som bland annat erbjuder stöd, själavård, enskilda samtal och förmedlar kontakt till företrädare av olika trosinriktningar och religioner. Sjukhuskyrkan arbetar under tystnadsplikt och för inga journaler.

MÅNGFALD I EN MÅNGKULTURELL FÖRSAMLING

”Det är värdefullt att barnen får leka tillsammans och skaffa nya vänner.”

I Navestad har höstmörkret fallit och det är en regnig torsdagskväll. I centrum har ett fyrtiotal människor trotsat regnet och är på väg mot Svenska kyrkans lokaler. Det är dags för populära Mat i Navet.

S:t Johannes församling gjorde en omvärldsanalys för ett par år sedan för att ta reda på hur det såg ut i bostadsområdet Navestad vad gäller mötesplatser och aktiviteter. Man såg att många goda krafter redan verkar i området, men också att det saknades mötesplatser för barnfamiljer. Öppna förskolan fanns, men dit går man bara när barnen är i förskoleålder och man är föräldraledig.

– Vi tänkte att mat är något som man alltid kan samlas kring oavsett intresse, ålder eller kultur, säger Eva-Lotta Martinsson, församlingspedagog. Vid matens gemenskap kan vi konversera och möta varandra på lika villkor oavsett vilka vi är.

I den stora salen står borden uppdukade med festliga servetter. Gästerna har

strömmat in och satt sig tillrätta. För att kunna planera mat och aktiviteter behöver man anmäla sin familj några dagar innan. Ikväll serveras tortellini med tomatsås.

– Tanken är att barnfamiljerna för en gångs skull ska kunna slippa laga maten, berättar Eva-Lotta. Hur en familj ser ut kan vara olika. Vi har till exempel en mormor som brukar komma med sitt barnbarn. Vi brukar säga att vi bjuder in barn med sina viktiga vuxna. Men tyvärr har vi inte möjlighet att bjuda in enskilda personer utan barn till den här gruppen, även om vi har fått frågan. För dem finns andra aktiviteter.

Sorlet stiger och samtalen har satt igång. Några familjer är rutinerade besökare. Semhar från Eritrea sitter vid ena änden av långbordet med sina barn och mitt emot sitter Ornina med sin dotter. Båda försöker komma så ofta de kan.

– Det är värdefullt att barnen får leka tillsammans och skaffa nya vänner, tycker de. Att man får göra något tillsammans i familjen. Och så är det ett jättebra tillfälle

att få träna på svenskan, menar båda två.

Efter maten samlas gruppen för att sjunga namnlek och språklek. Namnleken inkluderar rörelser och det blir skatt och tokigheter när alla ska hitta på sin egen rörelse, som alla får härma. Det strålar ut en varm gemenskap i gruppen.

Vid språkleken klappar vi oss på olika kroppsdelar och säger dem på de olika språk som finns representerade i rummet. Det visar sig att det talas nio olika språk idag och vi får lära oss vad mage och huvud heter på bland annat estniska, svenska, engelska, finska, tigrinja och arabiska.

Vid varje tillfälle blir det en planerad aktivitet. Det kan vara pyssel, målning eller ett besök av en gäst, till exempel en bibliotekarie eller en konstnär. Den här kvällen står pyssel och lek på schemat och barnen dyker snabbt ner bland mångfärgade pärlor, ritpennor och leksaker.

– Vi längtar alla efter ett sammanhang där vi får mötas och dela livet med varandra. Det är en mänsklig rättighet.

Ibland sägs ord som utanförskapsområde eller utsatt område. Det blir problematiskt för mig, säger Eva-Lotta. Vi är människor med olika livsberättelser. Många går omkring med bilder, föreställningar och kanske rädslor och fördomar om "de andra". När vi möts och får äta, prata och skratta tillsammans ser vi att vi är mer lika än olika. Framtiden bor hos oss och det vi gör tillsammans spelar roll.

Ninwa håller med Eva-Lotta. Hon tycker att Navestad har fått stämpeln på sig att vara ett utsatt område och tycker att det känns orättvist.

– Jag själv känner mig trygg i Navestad och uppfattar det som ett lugnt område.

Man läser ju om att det händer väldigt många saker i andra områden också, men ändå är det just Navestad som man benämner som ett utsatt område.

Mona, som är mormor till Leonel, har kommit hit i princip varje gång sedan Mat i Navet startade för att Leonel ska få träffa kompiserna Elias. Hennes dotter jobbar kväll två gånger i veckan och då har hon ansvaret för barnbarnet. Mat i Navet är ett givet besök, menar hon.

Anette och Martin är här för andra gången med sonen Jonathan och dottern Savanna. De bor i villaområdet Kvarnberget och tycker att det är toppen att barnen får träffa andra barn för lek.

Samlingen avslutas med att ett ljus skickas runt och så får man säga vad man är tacksam och glad för just idag.

– Att tillsammans skapa denna mötesplats och se kraften som finns i området ger hopp om framtiden säger Eva-Lotta. Det händer något i oss alla när vi får dela livets alla delar som oro, fördomar och glädje. Vi gör det genom att dela måltid och lek varje torsdag. •

Besök på
Matbanken

”Det finns ingenting fel i att söka hjälp när det är svårt”

I tio år har Matbanken i Klockaretorpet delat ut mat till behövande familjer och personer i Norrköping. Arbetet är ett samarbete mellan Svenska kyrkan, Hela människan och Stadsmissionen. Vi gjorde ett besök i matbanken för att ta reda på mer om hur det går till och hur behovet ser ut.

Matbanken är en del av Svenska kyrkans diakonala arbete. Diakoni är kyrkans omsorg om medmänniskan och skapelsen, ibland kallas det också kyrkans sociala arbete. Det handlar om att möta människor i utsatta livssituationer med respekt och solidaritet.

Vi möter upp diakoniassistent, och blivande diakon, Vivian Youssef Gabro och diakon Eva Fremred i Matbankens lokaler i Klockargården. Just nu råder det ett stilla lugn, men snart kommer det vara fullt upp när månadens matleverans från Hela människan kommer.

Maten som delas ut skänks av matvarubutiker och är sådan som inte kan säljas i butik men som är fullt ätbar. Hela människan och Stadsmissionen

hämtar upp maten som delas ut till olika församlingar och samfund i stan.

– Det är ofta mat som har kort datum, berättar Eva. Den delar vi ut direkt eller så fryser vi in det. Vi har utdelning en gång i månaden men det kommer folk mellan tillfällena också.

Utdelning året om

Tidigare hade matbanken uppehåll i sin utdelning under sommaren och julen. Men nu är leveranserna och utdelningarna i gång året runt.

– Vi har valt att inte ha pauser längre, förklarar Vivian. Hos många barnfamiljer är det kämpigt när skolan har uppehåll och barnen inte kan få skollunch. Därför är det extra viktigt att vi delar ut mat under sommar och jul.

Både Vivian och Eva märker att behovet har ökat. Bara sedan i somras märks det en tydlig skillnad. Det är många som söker hjälp. Ofta är det ekonomin som inte går ihop. Fler lever på marginalen i det tuffa ekonomiska klimatet.

Många känner skam

Många som söker hjälp tycker att det är jobbigt, förklarar Eva vidare. Ofta är det personer som redan kämpat mycket och som tycker att det är skamfyllt att söka hjälp.

– De har vänt på varenda sten. Varenda krona. De vill klara sig själva. De vill inte behöva komma hit. Men de har försökt på alla andra ställen. Kyrkan blir ofta en sista utväg.

– Det finns ingenting fel i att söka hjälp när det är svårt, menar Vivian. Och man måste inte vara medlem eller troende för att få hjälp. Svenska kyrkan är en folkkyrka och alla är välkomna oavsett vem du är eller vilken tro du har.

Lång och kort sikt

Innan man får mat från Matbanken görs en ekonomisk utredning. Den hjälpsökande får träffa någon i diakoniarbetslaget och tillsammans tittar man på vilka inkomster, utgifter och vilken hjälp som behövs. Det är viktigt att tänka både på lång och kort sikt, menar Eva.

– Matkassen är en kortsiktig hjälp men

ett bra sätt att börja. Sen får vi se hur vi kan gå vidare mer långsiktigt. Det kan exempelvis vara att hjälpa till med kontakt till myndigheter eller hyresvärderna.

Viktigt med ideella

En viktig del i Matbankens arbete är de ideella. De hjälper till att ta emot maten, sorterar och förbereder. Idag är Astrid Modin, Elisabet Nyström och Eva Platin med och hjälper till. Elisabet och Eva var med när matbanken startades.

– Från början hade vi bara en frys och ett skåp, berättar Eva. Det var all förvaring vi hade. Det har växt en del sen dess, säger hon skrattar.

Hur många familjer är det som kommer nu?

– Ja, det är väl ett tjugotal kanske. En, två tre... Medan Eva räknar på listan tar Astrid vid:

– Det är alltifrån enskilda hushåll upp

till sex personer. Just nu har vi många barnfamiljer.

– 18 familjer står på listan idag, konstaterar Eva. Det känns skönt att kunna bidra till alla som behöver. Jag tycker det är sorgligt att det är så många som behöver hjälp men det känns fint att kunna ge dem något, menar hon.

– Ja, det tycker jag med, instämmer Astrid och fortsätter. Man blir lycklig när man kan dela ut mat till dem som behöver det.

En livsviktig verksamhet

Dagen efter matleveransen möter vi upp en kvinna som kommit till Matbanken. När matkassarna delades ut igår var hon och familjen bortrest. Men Charlotte, som arbetar som diakoniassistent i församlingen, har löst det så att de fick komma idag i stället.

– Vi är lite flexibla! Fyller Charlotte i medan hon letar igenom skåpen.

Kalaspuffar, ägg och kött åker ner i lådan med mat.

– När man har det väldigt tufft och det inte finns mat på bordet så är det här livsviktigt, förklarar kvinnan. Det är hemskt att inte veta om barnen kan få mat...

Hon beskriver en verklighet där matpriserna ökat och biståndet inte hängt med. Så här dyrt har del aldrig varit tidigare, förklara hon. Det är svårt att få vardagen att gå runt. Matbanken betyder mycket för henne och hennes familj.

– Det har funkade bra under tiden som vi har kommit hit. Det har varit jättebra och det hjälper otroligt mycket. Vad hade man gjort om inte det här hade funnits? Då hade det varit riktigt illa. Det hade inte alls varit bra, avslutar hon.●

Orgelakademien

I Norrköpings orgelakademi får unga i åldern 10-16 år under en femdagars kurs lära sig om hur man spelar orgel, hur den är byggd och fungerar. Det är ett mäktigt instrument som man till och med kan gå in i! Allt avslutas med en liten orgelkonsert för föräldrar och anhöriga.

Säktrat Stadstorn

I år avslutades cirka två års renovering av Stadstornet på Drottninggatan vid S:t Olai kyrka. Tornet, som har varit utsatt för sprickbildning på grund av sättningsskador, har i första fasen säkrats upp med pålning ner till berggrund. I andra fasen har fasadens puts renoverats och fått tillbaka sin rätta gula färg. Under hösten har även "galoscherna", det vill säga sidobyggnaderna vid tornet, renoverats. Så nu ringer kyrkklockan åter igen – precis som förr.

A young girl with brown hair, wearing a white and purple church vestment, is holding a small doll with brown hair. She is looking directly at the camera with a slight smile. The background is blurred, showing other people in a church setting.

*Kyrkorummet
som pedagogiskt
verktyg*

”Du duger precis som du är!”

Kyrkorummet. Av många kanske sett som en plats där man talar med den lilla rösten, rör sig försiktigt och respektfullt. Samtidigt är barnet i centrum i den kristna tron. Det har en naturlig plats i centrum och också i kyrkorummet!

Hur viktiga barnen är, återkommer i berättelserna om Jesus flera gånger. *”Låt barnen komma till mig och hindra dem inte, för Guds rike tillhör sådana som de. Jag säger er sanningen: Den som inte tar emot Guds rike som ett barn kommer aldrig dit in.”* Ofta är det vuxna som är rädda för att barnen ska störa i kyrkorummet. Barnen själva upptäcker det med glädje och bus. Springer i altargången, sjunger högt och frimodigt i kören, upptäcker alla spännande utrymmen och konstiga former och figurer. Eller plaskar glatt i dopfunten vid ett dop. Detta är en upptäckarglädje som kyrkans pedagoger inte bara tillåter utan också uppmuntrar och använder sig av i det pedagogiska arbetet.

En pedagog i Svenska kyrkan möter allt från bebisar och småbarn med föräldrar i minisång till konfirmander,

ungdomar och unga vuxna. Det kan handla om platser för gemenskap, att stötta familjer eller samarbete mellan skola och kyrka. Ofta talar vi också om att ha med barnperspektivet, i linje med barnkonventionen.

Emma Bruno, du är församlingspedagog, vad menar vi egentligen med ”barnperspektiv”?
– Att ha ett barnperspektiv, vilket också inkluderar ungdomar, kan delvis grunda sig i att vi som organisation ska gå igenom en barnkonsekvensanalys i de beslut som fattas. Men det handlar också om att låta våra mötesplatser och rum anpassas för att också passa barn och ungdomar. Det kan handla om att vi funderar över hur vi utvecklar en gudstjänst för små och stora personer med myror i benen eller till exempel personer som tar in upplevelser bättre med andra sinnen. I kyrkor och samlingsalar har vi ofta någon plats med material anpassat för de som har närmre till fantasin, kreativitet och lek. Det borde vi kanske ha fler av! Men det kan också gälla frågor som ”Hur mår barn och ungdomar idag? Vilket samhälle

vistas vi i? Hur kan vi i Svenska kyrkan och i Norrköping finnas, stötta, bära, dela upplevelser och gemenskap med allas våra barn och ungdomar?”

Du har hittat flera olika karaktärer som du använder i arbetet med barnen och som är väldigt uppskattade - hur uppstår de?

– Egentligen är jag ofta obekvämt i dramatiseringar. Så de karaktärer som har fått uppstå, kommer ur en del av mig själv där det finns inspiration eller utvecklingspotential. Jag skulle till exempel ha svårare att gå in i en ”medeltids Nunne-roll” för att jag inte har kostymen naturligt och det ligger längre bort från mig själv. Däremot känns 70-tal och naturromantik närmre mig. Så på sätt dyker det upp karaktärer inspirerade av ”Fem myror” och andra barnprogram, med attribut som är mig mer bekvämt och finns hemma.

Kan man använda kyrkorummet som pedagogiskt verktyg?

– Absolut! Det finns såklart olika tillfällen då en agerar på olika sätt. Men det blir sällan bra att ”tjyvhålla” ett barn till

Det är när maraccas delas ut och flygövningarna börjar som babysången i Lindö kapell verkligen tar fart!

stillhet. Bättre att släppa till lite och låta barnet utforska och röra på sig. När det kommer till besök av grupper eller klasser till kyrkan har jag inga problem med att barn springer i mittgången eller går upp i predikstolen, kyrkan är ju en så cool byggnad. Tänk att få utforska den! Men såklart, med respekt för gamla ting och värdefulla saker, och "röj" under kontrollerade former.

– Flera gånger har jag sovit över med konfirmander i kyrkan. Det är också en upplevelse att bära med sig. En kollega sa en gång, "där man en gång har sovit har man en känsla av hemma". Det vill jag ge barn, konfirmander och ungdomar. Att kyrkan ska kännas "hemma".

– Jag brukar i grunden tänka, "Gud är större än allt det vi skapar", Gud (och Jesus) skulle inte ha problem med spring i benen eller behov av lek. Att dela natten i ett tempel, en kyrka, hade Jesus gladeligen gjort.

Undervisning i kyrklig kontext handlade förr kanske mer om lydnad och studier i Bibeln, mycket i linje med hur samhället såg ut då men också synen på barn. Hur ser pedagogik ut i en kyrklig kontext idag?

– Det kanske är på samma sätt idag i vissa fall. Fast idag är samhället ett annat, så därför blir det pedagogiska mötet ett annat. Det är mer fokus på att söka sig själv, våga vara sig själv, förstå att en är älskad, att en inte är ensam och hitta sitt sätt att tro och tänka.

Vad är ditt roligaste minne från det pedagogiska arbetet i kyrkan? Och vad i jobbet är mest givande?

– Det är alltid kul att leka och upptäcka kyrkan. Bäst har nog varit mörkerkurragömma med ungdomsgrupp och skattjakt med skolelever.

Vad i jobbet är mest utmanande?

– Jag kan tycka det är svårt att nå ut för att visa vad vi har, vad vi kan erbjuda. Jag brottas också med kvantitetstänket många fastnar i. Att det ibland är viktigare hur många man är, än att det vi gör betyder mycket för de vi faktiskt möter.

Vad hoppas du mest att du lyckas skicka med barnen på deras väg genom livet?

– Att du duger precis som du är. •

I Östra Eneby kyrka skapas kulturarvet även i nutid. I detta dopträd i smide från 2022 hängs en duva upp för varje barn som döps i kyrkan. Den får man sedan tillbaka på dopfesten året efter.

I barnens altarskåp kan man leka dop, prova biskopens tokiga hatt och hålla i kräklän. Ja, det finns många lustiga ord i kyrkan och barnen tycker det är kul att upptäcka i lek.

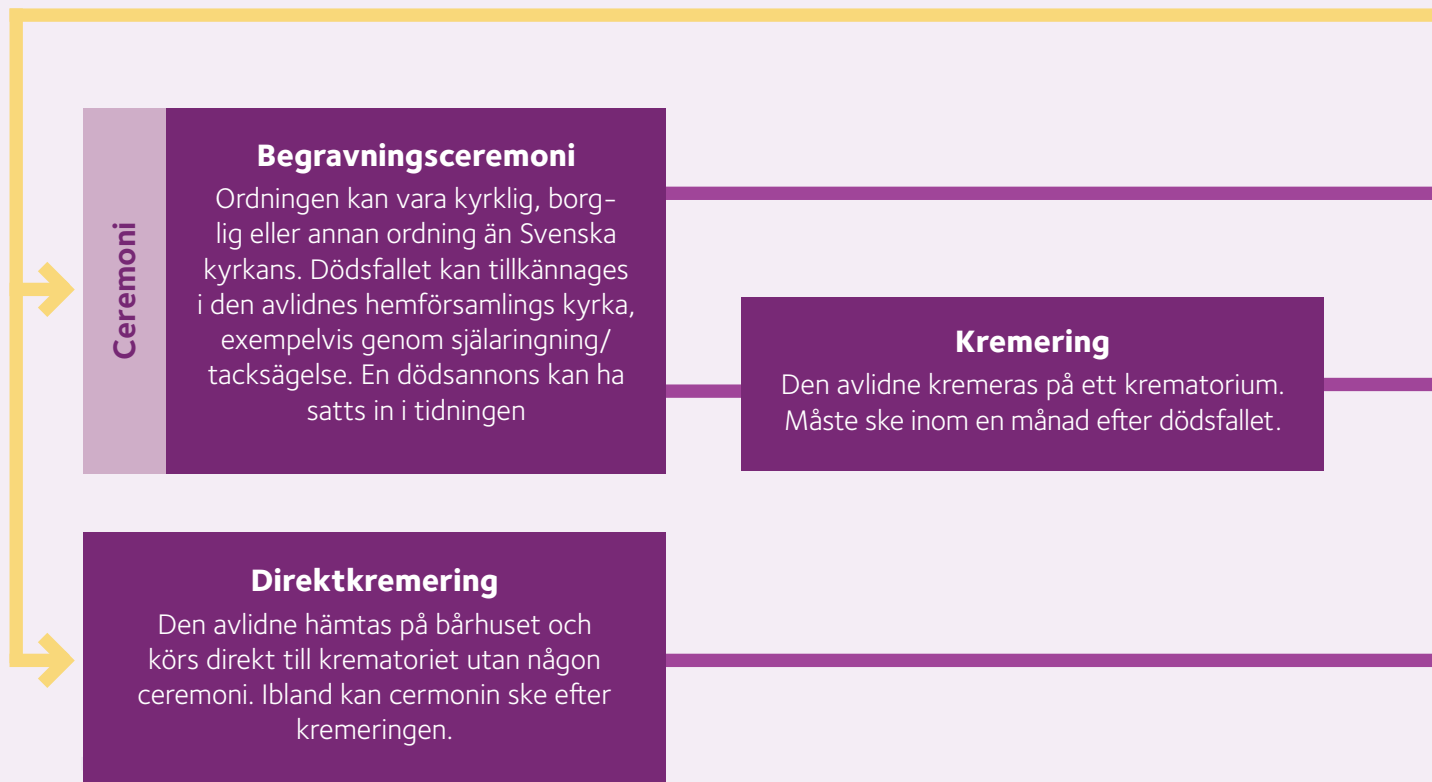
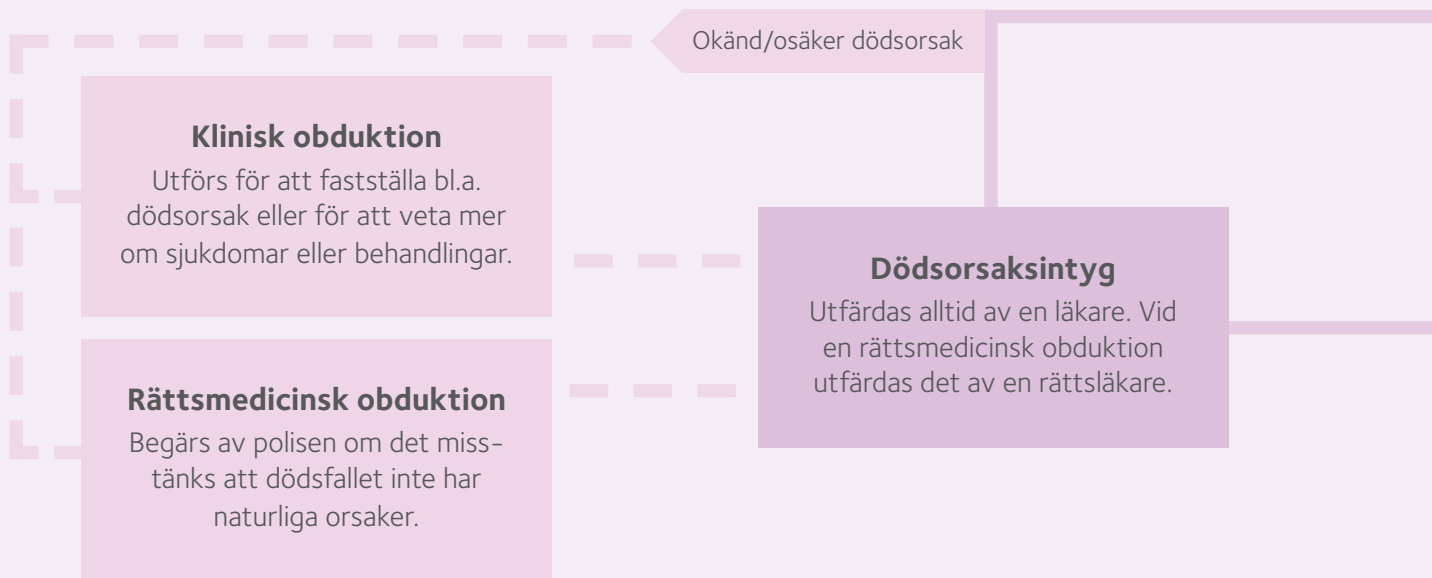
En av Emma Brunos karaktärer är Fröken Prästkrage. En något förvirrad dam som har hand om blommorna i kyrkan och upptäcker den tillsammans med barnen.

Barn- och ungdomskörerna är ofta i kyrkan. Under årets högtider och vid tillfällen som musikalerna och konserter så kommer släkt och vänner för att lyssna. För många föräldrar innebär åren med "körbarn" fina minnen från lucia till musikalerna som den ovan, "Liv och Fred".

Vad händer när någon dör?.....

När någon dör är det många stenar som sätts i rullning. Samtidigt är det ofta många känslor och mycket att tänka på. Men vad händer egentligen när någon dör?

Dödsfall

Dödsfall

När ett dödsfall sker tillkallas alltid en läkare. Om dödsfallet sker i hemmet, ex. vid vård i livets slutskede, så kontaktar anhöriga en läkare. Om dödsfallet sker på ett äldreboende eller sjukhus så kontaktas läkare av personalen.

Dödsbevis

Läkare utfärdar ett dödsbevis. Detta sker oavsett var eller hur dödsfallet sker.

Dödsbud

Om ingen anhörig var med när personen dog lämnas dödsbud till de närmast anhöriga.

Bisättning

Kroppen finns i sjukhusets bårhus

Här finns möjlighet att ta avsked på sjukhusets avskedsrum. Att ta farväl är en viktig del av sorgearbetet som du som närstående har möjlighet att göra på sjukhuset.

Svepning

Den döde läggs i kistan och bädden görs i ordning. Den döde kammars, händerna läggs tillräta och eventuella andra minnes saker läggs i kistan. Locket skruvas på.

Bisättningslokal

Kistan transporteras till en bisättningslokal för förvaring i kylrum. Ofta finns bisättningslokalerna i anslutning till krematorium eller gravkapell.

Gravsättning

Jordbegravning

Kistan gravsätts i jord på en kyrkogård. Måste ske inom en månad efter dödsfallet.

Gravsättning av aska

Askans placeras i en urngravplats, minneslund, askgravplats eller askgravlund. Måste ske inom ett år efter kremeringen.

Gravskötsel

Gravrättsinnehavaren har enligt lag skyldighet att hålla gravplatsen i ordnat och värdigt skick. Gravrättsinnehavaren kan personligen sköta gravskötseln eller köpa tjänsten av någon annan, exempelvis Kyrkogårdsförvaltningen. I begravningsavgiften ingår gravplats eller motsvarande på en allmän begravningsplats i 25 år.

*Begravning med
tradition och personlighet*

– ”Det är tid för en lång resa, en färd till ett annat land, ett land som finns i vårt inre, osynligt och utan band. Där är ljuset ett sätt att leva, ett smycke är mörkret där, och det största berget man har att bestiga är att lämna sin egen värld. Det är tid för en lång resa – för ett möte med han som är.”

Präst Eva Strannelid tittar upp från pappret hon läst ifrån och frågar:

– Det är en familj som önskat att jag inte pratar så mycket om Gud och Jesus och jag respekterar det men vill ändå läsa något som ger tröst och förmedlar hopp. Tycker du dikten fungerar? Den heter Ett annat land och är skriven av Bo Setterlind.

Eva har träffat de anhöriga till en avliden människa vars begravningstjänst hon ska leda. Att planera en begravning kan vara svårt mitt i den kris som ett dödsbud kan innebära. Ibland föreligger det också osäkerhet om vad den bortgångna önskat eller splittring i familjen som är kvar. Men begravningen är också ett viktigt steg i sorgearbetet och kan ge liv till de vackra minnen som finns efter en älskad människa.

När man träffas i ett sorgesamtal så få man berätta om personen som ska begravas så att prästen får lära känna personen men också de relationer som fanns mellan den avlidne och de sörjande. En begravning är för de levande, för att minnas och hylla den kärlek och det liv man delade. Det kommer prästen att beskriva i det så kallade griftetalet, som förhoppningsvis kan locka till leenden av igenkänning hos begravningsgästerna, mitt i sorgens mörker.

Griftetalet är inte det enda som speglar den bortgångnes personlighet och liv. Musiken under begravningen är också en viktig del. I en begravning i Svenska kyrkan är det en kyrkomusiker med, som spelar den musik som de anhöriga eller den bortgångne önskat. Allt anpassas helt utifrån önskemål. Det går även att spela upp förinspelad musik vilket vaktmästaren sköter, men levande musik skapar ofta en mycket innerlig stämning. En kyrkomusiker eller kantor har stor kunskap och spelar både orgel och piano, i allt från klassiskt till pop eller rock. Präst Margareta Hagberg berättar:

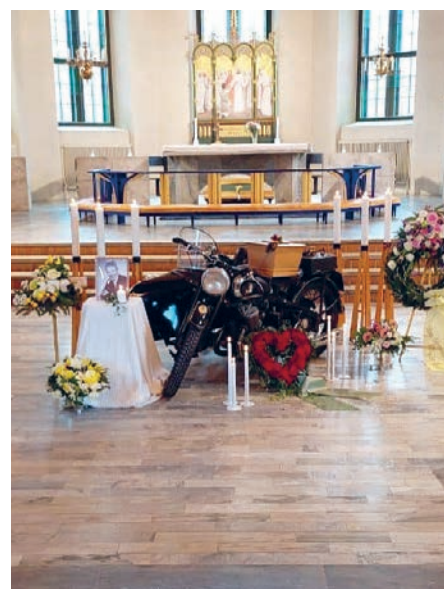
– Under mina år som präst har jag bara sagt nej till ett musikstycke en enda

gång. Det sorgehuset önskade dödsmetall med texter som innehöll dyrkan av satan. Margareta skrattar till och fortsätter,

– Jag vill helst inte säga nej någon gång, men det kändes helt enkelt inte lämpligt i en kyrka.

Åter till begravningen där de anhöriga inte var troende och hade önskemål om ett minimum av ”Gud och Jesus”. Prästens roll under en begravningstjänst är inte att ändra på människors tro. Man följer det upplägg som beskrivs i den ordning som Svenska kyrkan har satt upp för en begravning, men vad de delarna fylls med utgår i det mesta från den avlidne och dennes familj. Man kan säga att det ligger en tradition som grund som sedan anpassas till en personlig representation av människan som gått bort. Även de som inte är troende tilltalas ofta av det hoppet och den kärlek som förmedlas i begravningstjänsten. Även kyrkorummet bär på en högtidlighet och en närhet till något större än oss själva, som kan trösta i en svår stund. Präst, musiker och vaktmästare, som är de som arbetar med begravningar, är också väldigt erfarna och trygga i att stötta människor i sorg. Mången är den hand som tryckts, kram som delats och näsduk som räcks över under en begravning.

Präst Anna Ryding beskriver det så här; – Begravningen är en rit, som symboliskt handlar om att den som har dött övergår från liv till död - oavsett vad man tror händer sen. Den typen av rit har funnits i de flesta kulturer genom hela människans historia. I riterna får vi möjlighet att uttrycka vår sorg och kärlek, men även eventuella känslor som kanske är svåra att tala om, som ilska och skuld. Alla begravningar ser väldigt olika ut. En del av oss vill ha det väldigt likt tidigare begravningar i familjen, andra vill skapa helt unika begravningar och så finns alla möjliga uttryck däremellan. Vi hjälps åt att hitta vägar som känns bra. •

Klockorna ringer in till begravning i Vånga kyrka. Framme vid koret står en motorcykel tillsammans med blommor och ljus. Kanske inte ett helt vanligt inslag vare sig inne i en kyrka eller på en begravning. Systrarna Nina och Maysan skapade ett mycket personligt avsked för sin far.

Christina berättar att det var tufft att ta tag i planeringen av begravningen mitt i sorgen, men att de hade bra vägledning och stöd. Deras far hade inte lämnat efter sig några önskemål så de startade med blankt papper, men de ville verkligen att avskedet skulle spegla deras pappa. Systrarna tycker att begravning och minnesstund gav möjlighet till ett avsked och kan vara väldigt fint.

Det är inte ofta man ser en motorcykel inne i en kyrka. Var det lätt att få till det i dialogen med personalen från kyrkan?

– Ja, det var inga bekymmer alls. Vi behövde bara kolla med vaktmästaren så att cykeln skulle gå in genom den dörren som fanns i markplan. Vi samarbetade också med begravningsbyrån.

Har ni något råd till andra som har förlorat en anhörig och ska planera begravningen?

– Att inte vara låst i ”normen” utan att vara öppen för personliga önskemål. Men ett bättre råd är nog att i stället i förväg försöka ta reda på hur den anhöriga själv skulle vilja ha det för att undvika slitningar om man är flera

Att arbeta med
Kyrka-idrott

”Vi vill samarbeta, finnas på plats och vara där människor är.”

Svenska kyrkan i Norrköping arbetar aktivt för att finnas och verka inom olika områden i samhället. Ett av dessa områden är idrotten där kyrkan deltar och stöttar flera föreningar i form av bland annat matchvärdskap, familjedagar, konfirmandgrupper och samarbeten.

Lennart ”Nenne” Carlson är församlingspedagog och arbetar bland annat med Kyrka-idrott. Han har arbetat i Borgs församling under många år och var med när arbetet med Kyrka-idrott omorganiserades 2011.

– Innan dess arbetade vi med ren sponsring och reklam. Men vi vill inte bara ge bort pengar, vi vill ju samarbeta och finnas på plats och vara där människor är. Därför valde vi att göra samarbetsavtal i stället.

I samarbetsavtalet ingår alltid att kyrkan ska vara en del av föreningens krisarbetsplan och att det ska finnas ett värdegrundsarbete. Avtalen sluts på ett eller två år. Är det ett nytt samarbete så tecknas alltid ett ettårsavtal för att se hur

samarbetet fungerar. Blir arbetet bra så kan det tecknas ett längre avtal.

– När vi sluter ett avtal så pratar vi med klubben och går igenom vad som är lämpligt för dem. Vi gör det tydligt att det inte bara gäller pengar utan att vi vill ha ett samarbete. Vad har de för värdegrund och stadgar? Hur går de ihop med våra värderingar och tankar? Hur kan vi hjälpa varandra?

Viktigt med ideella

Just nu samarbetar Svenska kyrkan i Norrköping med IFK Norrköping, Norrköping Dolphins, Vargarna speedway, Borgia BK, Eneby BK, IK Sleipner, Smedby AIS och Tjalve Friidrott. Att komma ut på olika arenor menar Nenne är ett bra sätt att få in ideella i kyrkans organisation.

– Genom åren har vi fått med oss många människor som kanske inte skulle kommit till kyrkan annars.

En del är kanske inte ens intresserade av idrotten utan de vill vara en del av gemenskapen med oss. Möta andra människor. Våra ideella är otroligt viktiga.

Åldersspannet bland de ideella inom

Kyrka-idrott är brett, berättar Nenne. Från tolv års ålder till 85. Det finns något för alla och det finns inga måsten.

– Man måste absolut inte vara med varje gång eller varje match. Man kan komma en gång, bara ibland eller varje gång. Det är det som är så fint. Vi skulle absolut inte klara det här arbetet med Kyrka-idrott om vi inte hade våra ideella.

Uppskattat samarbete

Många föreningar har brist på funktionärer. Där kan kyrkan finnas som ett stöd, menar Nenne.

– De blir alltid glada att det kommer någon och hjälper till. Som på speedwayen till exempel, där vi står och hälsar alla välkomna, delar ut godis och ger alla ett glatt mottagande. Det är jättehärligt. Och vi träffar så mycket människor. På speedwayen kan vi möta 1000 personer och på en IFK-match är det kanske 3000 personer som man säger hej och välkommen till.

Föreningarna är stolta över att ha kyrkan som samarbetspartner, konstaterar Nenne.

– Det märks att de uppskattar oss och

att de uppskattar vårt samarbete. Speciellt kanske om krisen kommer och vi hjälper till med stöd och samtal.

Ett naturligt samarbete

Anders Nobrant är ordförande för fotbollsklubben IK Sleipner som samarbetar med Svenska kyrkan i Norrköping. Han menar att samarbetet alltid har känts naturligt.

– Vi har en stor del av våra medlemmar i Borgs församling och kyrkan har varit en bra samarbetspartner. Från början behövde vi hjälp med fotbollsskolan och sen har det utvecklats till mer än bara ett ekonomiskt stöd. Nu finns ideella från kyrkan på plats och är närvarande tillsammans med oss, bland annat på fotbollsskolan och som matchvärdar.

Fotbollsskolan Skrattis har funnits sedan 1981. Under de drygt 40 åren som gått är det många barn som tagit del av den kostnadsfria fotbollsskolan.

– Då finns Svenska kyrkan med på plats

och håller i aktiviteter. Det behöver inte vara fotboll utan det kan vara värdegrundsbarn och att prata om hur man ska bete sig mot varandra, berättar Anders.

Något att se fram emot

Varje år i augusti kommer cirka 100 barn i åldrarna fem till tolv till skolan och för många är det en första kontakt med både föreningslivet och fotbollen. Anders menar att samarbetet med Kyrka-idrott möjliggör att fler barn kan ta del av Fotbollsskolan Skrattis och att det finns fler vuxna till stöd med i olika aktiviteter.

– Många av barnen är hemma över sommaren och har kanske inte så mycket stöd hemifrån. Det är viktigt att de kan få komma i väg och göra någonting roligt. Att det har något att se fram emot. Det är ett tydligt exempel på hur samarbetet mellan oss och kyrkan gör skillnad i Norrköping. •

Anders Nobrant. Ordförande för fotbollsklubben IK Sleipner

Vinst för krematoriet

Visst blev vårt Norrköpings Krematorium vackert! Det tyckte även föreningen Sveriges Arkitekter som tilldelade byggnaden Östergötlands Arkitekturpris 2022 för den nya tillbyggnaden och dess utformning.

Priset gick till Felix Freudenthal Lotz, Mats Fredriksson, Amanda Rehn och Jasper Martens på Fredriksson Arkitektkontor AB.

Interreligiöst arbete

Under ledorden "Tro som formar Norrköping" träffas det interreligiösa nätverket som består av Norrköpingsbor som är kristna, muslimer, judar och bud-dister tillsammans med kommunen och polisen. "Vi förstår både det sekulära samhället och att vara en troende människa" säger kyrkoherde Katarina Wändahl och menar att det är ett viktigt integrationsarbete. "Att lära känna varandra gör att vägarna är korta när vi behöver lösa något som behövs här i Norrköping – för alla vill bidra om man bara får frågan".

*Präster på
häktet*

”Vi har en total tystnadsplikt och det finns inga undantag”

Svenska kyrkans tradition av att ha präster tillgängliga i häkten och fängelser är lång. Främst finns prästen där för personliga samtal, det som kallas själavård. Jonas Agestam och Lisa Linderöth besöker regelbundet Norrköpings häkte på Stockholmsvägen.

I häktet får den intagne inte kommunicera med vare sig vänner, familjer eller världen där ute. Plötsligt sitter man isolerad i en cell och har bara sig själv och sina egna tankar att brottas med.

Hur mår de häktade?

– Det hör till sakens natur att de ofta hamnar i en livskris. Att få samtala med någon och att få möjlighet att sätta ord på det som är svårt gör ofta stor skillnad, säger Lisa. Att kunna hitta försoning med sig själv och det som har blivit är väldigt viktigt för att kunna gå vidare i livet.

– Vi kan prata om allt möjligt mellan himmel och jord, berättar Jonas. Ibland blir det bara helt vanligt småprat och det är

jättebra. Men det finns också många stunder då jag känner att samtalet ändrar karaktär och blir något annat, något äkta. De där ögonblicken som handlar om själva livet.

Jonas och Lisa arbetar i ett team tillsammans med en fängelsepastor från frikyrkorna och en imam som kommer regelbundet. Det huvudsakliga ansvaret för kyrkans verksamhet inom Kriminalvården i Norrköpingsområdet ligger hos S:t Olofs församling. Det är genom Sveriges kristna råd (SKR) samt nämnden för andlig vård (NAV) som präster tillsätts för uppdraget.

Som präst har man absolut tystnadsplikt, vilket är en förutsättning för att ett förtroende kan byggas upp.

– Vi är förstas väldigt noga med tystnadsplikten, säger Lisa. Jag kan inte ens berätta vad samtalen rör sig om. Det vore att rucka på förtroendet. Vi har en total tystnadsplikt och det finns inga undantag.

Varför finns kyrkan i häktet?

– Kyrkan har hela tiden verkat i marginalen, säger Lisa. Det var så som Jesus

gjorde. I den kristna läran tror vi att varje människa har ett värde oberoende av sina handlingar, givet av Gud. Människovärde är inte en aktiekurs som går upp och ner beroende på vad du har presterat eller gjort.

– När jag träffar någon för ett samtal brukar jag inte veta vad det är för brott de har begått, säger Jonas. Jag brukar inte läsa deras häkteshandlingar, utan försöker se till den människan som är där.

Kan man förlåta vad som helst?

– Vår roll är inte att döma människor, det finns andra människor som jobbar med det. Den som förlåter är Gud.

Varför lockas så många unga in i kriminalitet idag?

– Jag tror tyvärr att många unga känner att det finns begränsat med framtidsval för dem, säger Lisa. Det känns givande att vi får möjlighet att kunna påverka, så att de kan se en bredare horisont. De har ju hela livet framför sig. •

Förtroendevald i kyrkan:
En viktig del av
gemenskapen

”Kyrkans uppdrag är att finnas till för alla.”

Inom Svenska kyrkan finns samma demokratiska modell som styr vårt land. Det vill säga att de folkvalda av kyrkans medlemmar är de som väljs till att styra kyrkan. Dessa förtroendevalda, som engagerar sig frivilligt, spelar en central roll i arbetet med att forma kyrkans framtid. Vill du bli en av dem?

Svenska kyrkan är en engagerad del av civilsamhället. Det märks speciellt nu när världen fått ett oroligare läge och landet kämpar med både våldsupptrappning och ekonomiska utmaningar.

– Kyrkan är ingen passiv åskådare i samhället, säger Anne Olofsson som är kyrkorådets ordförande i Norrköping. Det är viktigt att kyrkan är synlig i lokalsamhället och stolt visar vad vi kan bidra och hjälpa till med. Kyrkans uppdrag är att finnas till för alla. Det är det vi menar med att vara en öppen folkkyrka.

Anne är ordförande i kyrkorådet, som är Svenska kyrkans styrelse. Kyrkorådet är utsett av kyrkofullmäktige att sätta riktning för verksamheten. Allt bygger på en kyrkopolitisk modell, men att engagera sig i kyrkan behöver inte betyda att du måste vara intresserad av politik. Det kan vara en

enskild fråga som driver dig. Eller att bara vara en del av gemenskapen. Att kunna dela både tro och tvivel med andra är något som Anne värdesätter högt.

Det är genom de förtroendevaldas arbete som beslut och visioner för kyrkan grundas. Det handlar om att skapa förtroende att utveckla goda relationer med församlingsmedlemmarna. Anne understryker glädjen i att både kunna vara med och påverka och samtidigt förbättra sin kompetens.

– Visst finns det stunder med tuffa beslut där vi kan ha olika syn i en fråga, men vi har mycket roligt tillsammans! Och det är väldigt lärorikt. Du lär dig allt om att arbeta i en organisation och utvecklar dina färdigheter.

Bland Svenska kyrkans förtroendevalda i Norrköping finns både unga och gamla. Och väldigt många olika yrkesgrupper finns representerade. Anne poängterar ändå vikten av att öka mångfalden ytterligare och speciellt att engagera fler unga i kyrkan.

– Framtidens kyrka ligger i händer på de som är unga. Vi ger våra unga mycket att säga till om för att få forma den framtida folkkyrkan i Norrköping, avslutar Anne.●

Få koll på kyrkans organisation!

Församlingar eller pastorat styrs av kyrkofullmäktige. Det är det nomineringsgrupperna och kandidaterna som du röstar på i kyrkovalet. Kyrkofullmäktige utser sedan ett kyrkoråd, som är det organ som arbetar närmast verksamheterna i församlingen eller pastoratet.

Kyrkorådet ger förslag till beslut som sedan tas i kyrkofullmäktige. På den här, lokala nivån, fattas till exempel beslut om budget, om verksamheter ska startas eller läggas ned och de har det yttersta arbetsgivaransvaret. Alla församlingar och pastorat har de här obligatoriska uppgifterna:

1. Att fira gudstjänst.
2. Att bedriva diakoni, som är kyrkans medmänskliga och sociala arbete.
3. Att undervisa om den kristna tron.
4. Att sprida den kristna tron till de som vill veta mer.
5. Att ansvara för begravningsverksamheten.
6. Att ta hand om kyrkor och andra byggnader
7. Att anställa och avlöna personal.

Stiftsfullmäktige är stiftens högsta beslutande organ. Det beslutar om budget, kyrkoavgift och frågor av större vikt.

Stiftens uppgift är att stötta församlingarnas och pastoratens arbeten. Stiftelsen ser också efter att församlingar och pastorat arbetar med det som de ska göra. Den högsta ledaren i stiftet är biskopen, som är Svenska kyrkans ansikte utåt i sitt stift.

Kyrkomötet är Svenska kyrkans högsta beslutande organ och träffas två gånger om året, på hösten. Kyrkomötet beslutar om frågor som har betydelse för hela Svenska kyrkan, som bland annat regelverk, handboken för gudstjänstfirande och psalmboken. Kyrkomötet utser en kyrkostyrelse som arbetar när kyrkomötet inte har möten. Det är ärkebiskopen, Martin Modéus, som leder kyrkostyrelsens möten. Han är också hela Svenska kyrkans ansikte utåt.●

Anderz Grunnesjö, förtroendevald

”Kyrkan har en allt viktigare roll i vårt samhälle. Inte minst när det gäller att hjälpa och försvara utsatta människor i en ibland mycket kall omvärld. Kyrkan kan också bidra till ett rikare liv genom den andliga dimensionen den tillför. Till mig ger den en helhet som gör livet rikare, oftast roligare och mer komplett. Genom att vara förtroendevald får jag en chans att kunna påverka inriktningen av kyrkans stora verksamhet mot sådant som jag tycker är speciellt viktigt.”

Vill du engagera dig i kyrkan?

Känner du engagemang för kyrkan och kanske för specifika sakfrågor? Är du drivande och vill förändra? Eller vill du bara vara en del av gemenskapen och bredda din kompetens? Då kan ett kyrkopolitiskt engagemang kan vara rätt väg för dig att gå!

Kontakta din församling eller maila

norrkoping@svenskakyrkan.se, eller ring 011-24 10 00.

Psst! Även du som vill engagera dig ideellt är förstås lika välkommen att höra av dig!

STATISTIK

Ca 5,5 miljoner medlemmar

2022
Dop 500
Vigslar 135
Begravningar 1033

2023
Dop 436
Vigslar 113
Begravningar 1014

2022 ökade antal körsångare i Svenska kyrkan med 14 % från 2021. Total 88 185 personer!

Cirka 1 MILJON konsertbesökare!

Ca 24 000 konfirmerade

Källa: ”Mer än många tror” Svenska kyrkan 2021

De mest populära kyrkorna för dop i Norrköping
Hedvigs kyrka
Matteus kyrka
Östra Eneby kyrka

13 300 000 deltagare på gudstjänster

Uppskattat språkcafé

I tillbyggnaden vid Matteus kyrka startade i våras ett språkcafé i samarbete mellan Sensus och Svenska kyrkan. De flesta deltagare har sitt ursprung i Ukraina eller Syrien. – Det känns fantastiskt att få bidra och se utvecklingen hos de som kommer hit. Jag är oerhört ödmjuk inför att det betyder så mycket för deltagarna, säger Wael Korkis, projektledare Sensus.

Vill du bli språkvolontär? Vi söker dig som kan konversera på svenska. Kontakta: wael.korkis@sensus.se

Konfirmanddop

”En av förmånerna att få jobba med konfirmander är att få planera dop tillsammans med de ungdomar som inte är döpta tidigare. Att få vara med när en 14-åring döps är väldigt speciellt, det finns en närvaro och en känsla som inte återfinns vid själva konfirmationsgudstjänsten. Det är verkligen minnen som jag bär med mig.” /Christel Karlsson, församlingspedagog

Leva vidare-grupper

Den dagen då du har förlorat någon närstående kan det vara svårt att hantera sorgen ensam. I Svenska kyrkans Leva vidare-grupper får du möjlighet att möta andra och dela erfarenheter och frågor. Många upplever det befriande att få dela känslor, tankar och minnen tillsammans med andra i samma situation. Gruppens samtal leds av en präst eller diakon.

En gudstjänst
där man får
sänka axlarna

PAUS är en gudstjänst i S:t Olai kyrka, som arrangeras av ungdomar varje torsdagskväll. Den är öppen för alla, även om kärntruppen är ungdomsgruppen. De har själva varit med och utformat gudstjänsten, som de beskriver som en stund att få sänka axlarna, andas och komma ikapp sig själv.

Varje torsdagskväll står S:t Olai kyrka öppen för drop-in då ungdomsgruppen samlas. En blårosa färg flödar från takets lysramper och ljussätter hela kyrkan. Gudstjänsten kallas PAUS, en skön start på kvällen för ungdomarna, som sedan fortsätter till sin träff med spel, häng, prat och matlagning.

Angelica Elderstorm och Freja Dahlberg är 17 respektive 16 år gamla. De brukar försöka komma varje vecka till gudstjänsten och ungdomsträffen.

– Alla som vill och hinner delta i PAUS kommer först till kyrkan, berättar Angelica. Man kan sitta var man vill, men ofta sätter vi oss på fällarna som finns längst fram i kyrkan, eller på stolarna där. Man kan också sitta i kyrkbänkarna om man vill, men oftast gör vi inte det.

– Det blir en mer familjär stämning om man sitter tillsammans på fällarna. Det är inte så ofta vi sitter i kyrkbänkarna, fyller Freja i. Det är bara om vi blir väldigt många som vi behöver använda kyrkbänkarna också.

– Jag kommer för att just få en paus i vardagen. Det är ett bra namn på gudstjänsten tycker jag, för det är precis vad det är. Det är ett bra sätt att hantera stressen i vardagen.

– Det är skönt att man får tillfälle att gå in lite i sig själv och sina egna tankar, säger

Freja. Att kunna komma bort från alla krav.

Angelica och Freja brukar också delta i andra gudstjänster och mässor ibland och tycker om att hjälpa till i de olika momenten. Men de uppskattar att PAUS är lite annorlunda utformad.

– I andra gudstjänster tycker jag om att hjälpa till med exempelvis nattvarden eller att läsa texter, berättar Angelica. Det är roligt att ha en uppgift och det gör att man känner sig delaktig. Man kan göra någon liten grej bara, som att hålla ett ljus. Men PAUS är utformad mer för vila.

Favoriten är rörelsedelen för båda. Då får man gå upp och tända ett ljus i ljusbäraren, skriva ner en tanke på en lapp eller ta upp en drömsten och viska en önskan.

– Det är bra att man får välja mellan lite olika saker att göra under rörelsen. Eller så kanske man bara vill sitta kvar. Det kan man också välja att göra.

– Till en början kändes en gudstjänst som en stor grej att vara med om. Men nu har det blivit en vardaglig grej, som jag gör för att det är skönt att komma dit, säger Angelica. En söndagsgudstjänst kan ibland bli lite långtråkig, för det är så många delar och mycket prat. Medan PAUS aldrig blir långtråkig. Man är engagerad hela tiden. PAUS betyder mycket för mig.

Slutligen funderar de på vad de skulle vilja ge för råd till någon ungdom som kanske skulle vilja komma till kyrkan men inte vågar.

– Man behöver inte kunna något och man behöver inte göra något mer än att bara sitta. Det är inga krav. Så man behöver inte vara rädd för att komma hit. Man är välkommen. •

Kontakt

Huvudväxel

Tel: 011-24 10 00

E-post: norrkoping@svenskakyrkan.se

Bokning av dop och vigsel

(kan också göras på webben)

Tel: 011-24 24 24

E-post: nkp.ac@svenskakyrkan.se

Frågor gällande gravskötsel, gravrätt, gravregister, begravning och gravsättning.

Kyrkogårdsförvaltningen tel: 011-24 15 00

E-post: nkpkgf@svenskakyrkan.se

www.svenskakyrkan.se/norrkoping

Facebook: [svenskakyrkannorrkoping](https://www.facebook.com/svenskakyrkannorrkoping)

Instagram: [@svenskakyrkannorrkoping](https://www.instagram.com/svenskakyrkannorrkoping)

Youtube: Svenska kyrkan Norrköping

Expedition Borgs församling

Tel: 011-24 11 00

E-post: borgs.forsamling@svenskakyrkan.se

Expedition Kolmårdens församling

Tel: 011-24 12 00

E-post: kolmardens.forsamling@svenskakyrkan.se

Expedition S:t Johannes församling

Tel: 011-24 13 00

E-post: stjohannes.forsamling@svenskakyrkan.se

Expedition S:t Olofs församling

Tel: 011-24 14 00

E-post: stolof.forsamling@svenskakyrkan.se

*På gång-bladet med månadskalendarium kan du få hem i postlådan eller E-posten kostnadsfritt.
Hör av dig till huvudväxeln om du önskar få På gång-bladet och på vilket sätt.*